

Bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget til lov om priser og avancer må ses som led i regeringens prispolitik. Ved den nuværende prisstoplovs bortfald vil der være opsamlet visse incitamenter til prisstigninger.

Risikoen for prisstigninger knytter sig til stigninger i råvarepriser, arbejdsløn og bruttoavance.

For råvareernes vedkommende kan der ventes prisopgang for de mineralske olieprodukter. Kornprisordningen vil medføre prisstigninger i forårs-månederne. Producentpriserne for frugt og grøntsager vil i de kommende måneder afhænge af vejret. Stigningstendenserne for råvarer vil antagelig som helhed være af en begrænset størrelse, idet dog stærkt stigende oliepriser kan påvirke også en lang række andre råvarepriser.

Med hensyn til lønudviklingen vil den ved lov kompenserede dyrtidsportion gøre sig gældende som omkostning. Hertil kommer dyrtidsreguleringen efter januar-pristallet pr. 1. marts og de lønstigninger, overenskomstfornyelsen giver anledning til.

Prisstopperioden har i et vist omfang hindret en bruttoavance tilpasning, som ellers ville have medført prisopretning. Der er desuden tilfælde, hvor virksomheder på grund af prisstoploven er afskåret fra at få inddækket lønstigninger fra 1. september og tidligere og således har fået deres avance reduceret. I hvilket omfang disse forhold vil føre til en opretning af bruttoavancerne, vil for en stor del bero på udviklingen af den almindelige aktivitet og efterspørgsel. Der må ventes en afdæmpning af efterspørgslen som følge af en fortsat stram finans- og pengepolitik, og den stedfundne rentenedsættelse vil ligeledes i et vist omfang modvirke tendenser til prisforhøjelser. Uanset dette må påregnes tendenser til prisstigninger.

Med hensyn til priser, takster og honorarer, der fastsættes eller godkendes af *det offentlige*, har prisstopperioden også bremset en række opretninger. I de kommende måneder vil der på dette område være ønsker om at gennemføre forhøjelser uanset den almindelige udvikling af efterspørgslen.

Alt i alt må der regnes med risiko for, at der i de kommende måneder gennemføres prisstigninger på en række områder, som vil kunne sprede sig til prissystemet som helhed og herigennem bringe den almindelige prisstabilitet i fare. For at imødegå risikoen herfor vil der være behov for en aktiv prispolitik også efter det nuværende prisstops bortfald.

Gennemførelsen af den nu foreslåede lov vil nødvendigvis gøre en ændring af monopoltilsynets organisation.

Den ekstraordinære pris- og avance Lovgivning, som har været i kraft siden november 1967, har indtil nu medført en udvidelse af monopoltilsynets personale fra 91 til 145, fortrinsvis inspektører og kontorfunktionærer. Det kan skønsmæssigt anslås, at en sigtidsmæssig løsning af monopoltilsynets samlede opgaver — såvel i henhold til den permanente som den ekstraordinære lovgivning — efter denne lovs gennemførelse vil kræve ansættelse af yderligere ca. 20 medarbejdere, hvoraf halvdelen med akademisk uddannelse, således at det samlede personale i tilsynet vil komme op på omkring 165. Uanset om det i løbet af forholdsvis kort tid kan lykkes at gennemføre denne personaleudvidelse, vil et merarbejde for tilsynets erfarne personale være nødvendigt, indtil det nye personale er oplært.

Monopoltilsynets organisatoriske opbygning, der er baseret på tilsynets arbejde med de permanente opgaver, har hidtil kun i begrænset omfang kunnet tilpasses til administrationen af den ekstraordinære lovgivning. Forudsætningen for en effektiv administration er, at der nu etableres yderligere 3 kontorer i monopoltilsynet, og at der oprettes nogle stillinger som konsulent til de af tilsynets ældre medarbejdere, som har ledelsesfunktioner eller er beskæftiget med specialopgaver af forskellig art.

Det skønnes herefter, at der til lovens administration vil medgå ca. 4,5 mill. kr. årligt. Af dette beløb kan godt 3 mill. kr. henføres til den udvidelse af monopoltilsynets personale, som den hidtidige prislovgivning har medført, således at en gennemførelse af lovforslaget vil medføre yderligere omkostninger på ca. 1,5 mill. kr. årligt.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Til § 1.

Denne bestemmelse tjener alene til at tydeliggøre de formål, der tilstræbes opfyldt med loven.

Til § 2.

Efter monopolloven er det monopoltilsynets opgave at føre tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger, men monopolloven giver ikke tilsynet mulighed for i almindelighed at følge og eventuelt at gribe ind over for udviklingen i priser og avancer. Hjemmel hertil findes i begrænset omfang i prisindseendeloven, men det skønnes påkrævet under de nuværende forhold at give monopoltilsynet en generel bemyndigelse til at overvåge